

Regionstyrelsens arbetsutskott §§ 92-107

Tid: 2015-06-01: kl 16:00-16:50

Plats: Regionens hus, sal A

§ 105 **Regional digital agenda**

RJL2015 **Beslut**

/162 Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår regionstyrelsen besluta

- Anta Regional digital agenda och att uppföljning ska göras två gånger per år, som en del i träffar mellan länsstyrelse, Region Jönköpings län och Jönköpings kommun.

Sammanfattning

Styr- och ledningsgrupp i länet har godkänt ett förslag till Regional digital agenda och överlämnar förslaget till Region Jönköpings län för beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2015-05-29

Beslutet skickas till

Regionstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullberg

Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist

Regionledningskontoret

Agneta Jansmyr

Regionstyrelsen

Regional digital agenda

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att anta Regional digital agenda och att uppföljning ska göras två gånger per år, som en del i träffar mellan länsstyrelse, Region Jönköpings län och Jönköpings kommun,

Sammanfattning

Styr- och ledningsgrupp i länet har godkänt ett förslag till Regional digital agenda och överlämnar förslaget till Region Jönköpings län för beslut.

Bakgrund

Länsstyrelse, Landstinget och Regionförbundet (sedan årsskiftet Länsstyrelsen och Region Jönköpings län) har bildat styrgrupp, ledningsgrupp och arbetsgrupper för att ta fram en Regional digital agenda (REDA). I styrgruppen ingår landshövdingen och regionstyrelsens ordförande. Sedan styrgruppsmöte i september har förslaget varit ute på remiss i länets kommuner, länsstyrelse och i landsting/region. 19 remissvar har inkommit varav 6 har använt sig av den digitala enkäten.

Efter anpassningar utifrån remissvar har REDA godkänts i styrgrupp och information har lämnats i kommunchefsgrupp. Frågan har också varit uppe i Kommunalt Forum. Kommunerna framför att eventuella resurser ska prioriteras och tilldelas hos varje huvudman. Genom koppling till e-utvecklingsrådet säkras kommunernas inflytande.

Parallellt med arbetet med att REDA arbetats fram har arbetet med handlingsplaner påbörjats och fördelning av ansvar samt tidplaner ska fastställas av ledningsgruppen.

REDA ska följas upp två gånger per år som en del i regelbundna träffar mellan Länsstyrelse och Region Jönköpings län, där även företrädare för länets kommuner deltar.

Beslutsunderlag

Regional digital agenda

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen

Länets kommuner

Regional utveckling

REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr

Regiondirektör

Regional digital agenda för Jönköpings län (ReDA)

Region Jönköpings län, Länsstyrelsen och kommunerna i Jönköpings län har i samverkan med aktörer i samhället tagit fram en regional digital agenda för Jönköpings län.

Textansvarig, kontaktuppgifter
Avdelning / område
Region Jönköpings län, Box 1024, 551 11 Jönköping
© Region Jönköpings län, www.rjl.se

Innehåll

Regional digital agenda för Jönköpings län (ReDA) 3

Innehåll 3

Inledning 4

Bakgrund 4

Vad är en agenda? 4

Den nationella digitala agendan 5

Den regionala digitala agendan 5

Förutsättningar för att genomföra den regionala digitala agendan 6

Samverkan 7

Kompetens 7

Standardisering 7

Bredband 7

Hållbar utveckling 9

Samverkansaktörer 10

Fem strategiska insatsområden 10

Insatser 10

Insatsområde: Digital infrastruktur 10

Insatsområde: Effektiv digital kommunikation 12

Insatsområde: Samverkan mellan länets digitala aktörer 14

Insatsområde: Delaktighet för alla 15

Insatsområde: Tryggare vardag 18

Uppföljning och utvärdering 20

Tillsammans når vi målen! 20

Inledning

Bakgrund

2010 tog EU fram en långsiktig strategi för tillväxt, Europa 2020, där den digitala agendan är ett av sju huvudinitiativ för att möta Europas framtida utmaningar. Den digitala agendan har ambitionen att ta ett helhetsgrepp kring hur it kan vara ett verktyg för att effektivisera och stimulera tillväxt samtidigt som det kan ge ett rikare och bättre vardagsliv för invånarna.

I oktober 2011 presenterades It i människans tjänst – en digital agenda för Sverige. Alla län och regioner i Sverige har därefter signerat avsiktsförklaringen om att ta fram en regional digital agenda.

För Jönköpings län har landshövdingen Minoo Akhtarzand, regionstyrelsens ordförande Bengt Dahlqvist och landstingsstyrelsens ordförande, Håkan Jansson undertecknat avsiktsförklaringen. I avsiktsförklaringen framgår att Regionförbundet, Landstinget och Länsstyrelsen i samråd med relevanta aktörer i samhället har åtagit sig att formulera en regional digital agenda (ReDA).

I november 2011 beslutade kommunerna i Jönköpings län och Landstinget i Jönköpings län att samverka inom e-utveckling och bilda e-utvecklingsrådet. E-utvecklingsrådet har tagit fram en grund till den regionala digitala agendan för Jönköpings län. Till och med september 2013 leddes e-utvecklingsrådet av Jönköpings kommun som därmed var huvudman och administrativt stöd för länets arbete med den regionala digital agenda. I oktober 2013 tog Regionförbundet successivt över den uppgiften.

Under våren 2013 arbetade Regionförbundet fram ett underlag, i samverkan med Länsstyrelsen och Landstinget. Hösten 2013 sattes ett antal arbetsgrupper igång för att forma den gemensamma regionala digitala agendan. Ambitionen är ett tydligt användar-, verksamhets- och medborgarperspektiv och att fler aktörer blir delaktiga i processen.

Sedan avsiktsförklarinen antogs har Regionförbundet och Landstinget gått ihop och bildat Region Jönköpings län. Ansvaret för den regionala digitala agendan ligger sedan januari 2015 på Region Jönköpings län och Länsstyrelsen.

Vad är en agenda?

Agenda (av lat. agere, "handla, verka"), egentligen "vad som bör göras" är en långsiktig åtgärdsplan.

Den nationella digitala agendan

Informationsteknik, it, är ett område som spänner över alla politikområden. Vi har troligtvis bara sett början av alla fördelar som användningen inom informations- och kommunikationstekniken (IKT) kan innebära, och då gäller det att vi är rustade inför framtiden. EU-kommissionen uppmanar alla intressenter i Europas digitala strategier att samverka för att säkerställa Europas plats i en globalt konkurrensutsatt digital framtid.

Den demografiska utvecklingen tyder på allt fler äldre, samtidigt som det är brist på omvårdnadsutbildad personal. Digital teknik kan bidra till att de som på grund av ålder eller funktionsnedsättning kan bo kvar hemma och känna sig trygga och delaktiga i samhället.

It i människans tjänst – en digital agenda för Sverige, är en sammanhållen strategi som syftar till att statens befintliga resurser ska användas bättre. Agendan är ett komplement till pågående insatser runt om i landet för att samordna åtgärder inom it-området, till exempel inom säkerhet, infrastruktur, kompetensförsörjning, tillit, tillgänglighet, användbarhet, standarder, entreprenörskap och innovation.

Den nationella digitala agendan är uppbyggd kring fyra strategiska områden:

1. Lätt och säkert att använda
2. Tjänster som skapar nytta
3. Det behövs infrastruktur
4. It:s roll i samhällsutvecklingen

Insatser i form av utvecklingsarbete, nya inspel och samverkan behövs för att öka tillgängligheten och utnyttja potentialen inom it.

Den regionala digitala agendan

Utöver den nationella agendan är en övergripande regional digital agenda viktig ur många aspekter – den handlar om att på ett strukturerat sätt ta sig an uppgiften genom samsyn och bred samverkan inom länet. När vi arbetar utifrån en gemensam agenda blir det enklare att prioritera och att se nya lösningar som effektiviserar arbetet både i offentlig och privat sektor. Det kan till exempel handla om att samverka kring upphandling och drift av it-system (e-förvaltning), att hitta lösningar som underlättar för vård och omsorg och ett aktivt hälsoarbete (e-hälsa).

Då fler och fler viktiga samhällstjänster- och funktioner erbjuds digitalt så måste infrastruktur och bredband vara robust och säkert. Tekniken används överallt hela tiden och nya tjänster tillkommer löpande. Vi behöver se till att länets invånare förstår och har möjlighet att använda tekniken, i arbetslivet och privat. Det är vår uppgift. Det handlar om demokrati och delaktighet. Vi har stora vinster att hämta hem rent samhällsekonomiskt genom effektivisering, rationalisering och via gemensamt upphandlade system.

Syfte

Syftet med den regionala digitala agendan är att bidra till utveckling och tillväxt i länet genom samverkan mellan länets kommuner, Region Jönköpings län och Länsstyrelsen i Jönköpings län och. Den regionala digitala agendan utgår från målet att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Vision och mål

Visionen är att Jönköpings län ska bli en region som präglas av hög it-användning, vilket gynnar en hållbar regional utveckling. Det övergripande målet för regionen är att få en gemensam agenda med samsyn kring prioriteringar. Den regionala digitala agendan ska utformas i linje med den regionala utvecklingsstrategin för Region Jönköping mot 2025 (RUS) och bearbetas parallellt med framtagandet av strategins handlingsplaner.

Det vi vill åstadkomma med en regional digital agenda är:

- En enklare vardag för privatpersoner och företag,
- Ett smartare och öppnare samhälle som stödjer innovation och delaktighet,
- Högre kvalitet och effektivitet i den verksamhet som bedrivs.

Förutsättningar för att genomföra den regionala digitala agendan

Genomförandet av den regionala digitala agendan förutsätter bred samverkan mellan alla aktörer i länet, kompetens, standardisering, utbyggnad av bredband och ett hållbart tänkande.

Samverkan

Samverkan är en förutsättning för att genomföra den regionala digitala agendan. De goda intentionerna kräver fortsatt nära samarbete mellan olika samhällsaktörer inom offentlig, privat och ideell sektor för att målen ska uppnås. Den regionala digitala agendan besvarar inte hur detta samarbete ska struktureras eller hur ansvar och roller ska fördelas. Det blir en viktig fråga för parterna att enas om.

Kompetens

I kunskapssamhället får kompetens och nätverk allt större betydelse. Digital kompetens kräver goda kunskaper om hur informationssamhällets teknik fungerar, vilken roll den spelar och vilka möjligheter den ger i vardagen både hemma och i arbetslivet. Det krävs kompetenssatsningar både för invånare och verksamheter i länet. För att säkerställa att de investeringar som görs har rätt kvalitet och hållbarhet krävs kompetens hos beslutsfattare.

Standardisering

Standardisering av teknik och arbetssätt är viktigt för att utveckling ska kunna genomföras på ett effektivt och ekonomiskt sätt. Utveckling ställer krav på standardiserad kommunikation mellan olika system och mellan utrustning och system. Genom standardisering överbryggas organisationsgränser och detta gör det möjligt att samla information till invånaren. Standardisering underlättar gemensamma utvecklingsprojekt. I första hand ska nationell standard användas.

Bredband

2009 antog Sverige en bredbandsstrategi med det övergripande målet att Sverige skulle ha bredband i världsklass. Bakgrunden var att genom hög användning av it och internet skulle både tillväxten, konkurrenskraften och innovationsförmågan i Sverige öka. Bredbandsstrategins mål är att 90 procent av landets befolkning och arbetstillfällen ska ha tillgång till ett snabbt bredband med en hastighet på 100 Mbit/s år 2020.

I den digitala agendan för Sverige konstateras att en positiv utveckling på it-området ger effekter på den ekonomiska tillväxten, den sociala välfärden och miljön. Det växer fram nya erbjudanden som kombinerar produkter och tjänster, nya affärsmodeller och processer för att producera, konsumera och distribuera i samspel mellan kund och användare. Det konstateras också att det krävs en grundläggande infrastruktur med väl fungerande elektroniska kommunikationer, det vill säga en bredbandsinfrastruktur, för att det ska vara möjligt att erbjuda digitala tjänster. Det innebär att en väl fungerande bredbandsinfrastruktur är en förutsättning för att Jönköpings län ska vara konkurrenskraftigt med ökande tillväxt. Tillgången till ett snabbt bredband är också grundläggande för att kunna nå målen med en regional digital agenda.

Driftsäkert och robust nät

Samtidigt som intresset för bredband är stort och växer, finns det risk för tilliten till de tekniska lösningarna. Nätet måste vara både driftsäkert och robust. Det ställer krav på nätägare, som har ansvar för avtal och helheten för ansvarsfördelningen. Exempelvis behöver nätägare veta hur långt deras ansvar sträcker sig vid ett avbrott och följderna av avbrottet. Medvetenheten behöver öka om att byanätsägare och kunder bör ställa krav på god driftsäkerhet, innan utbyggnad kan göras.

Det krävs ett robust nät för att garantera driftsäkerhet och tillgänglighet. Det kan ske genom att ställa höga krav på säkerhet, när tjänster för bredbandsutbyggnad upphandlas. Säkerhetskraven bör hanteras separat i upphandlingsunderlag, test och överlämnandehantering. Missade säkerhetskrav vid upphandling kan innebära att system är onödigt sårbara under hela sin livscykel.

Roller, ansvarsfördelning och riskanalys måste genomföras för varje nät. Det innebär bland annat kartläggning av kontrollsystemen och förståelse för nätets informationsflöden och systemberoenden. Riskanalys inkluderar kontinuitetsplanering med roller och ansvar vid haveri eller krissituationer och bortfall av kompetens eller ansvariga. Driftsäkert och robust nät är ett krav för ökad användning av digitala tjänster, idag och i framtiden. Fler och fler tjänster tillhandhålls även inom samhällsviktiga funktioner och offentlig service, vilket bidrar till höga krav på driftssäkerhet.

Samsyn för bredbandsutbyggnad, drift och underhåll

Utbyggnad av bredband pågår i länet. Bredband till alla är ett sätt att minska skillnaden mellan stad och land. Det är också viktigt att invånarna ska kunna verka, bo och leva i hela länet. Bredband skapar förutsättningar för detta. Genom ökad utbyggnad kan fler företag verka på landsbygden.

Länets arbete för bredbandsutbyggnad inom landsbygdsprogrammet och det statliga kanalisationsstödet har lett till ett allt större lokalt engagemang. Flera byalag har tagit initiativ till utbyggnad på landsbygden och på marknadsmässiga grunder pågår både utbyggnad och uppgradering i alla kommuner i länet. Förutsättningar är goda för ett fortsatt arbete med bredbandsutbyggnad i eftersatta områden. Efterfrågan på stöd till prioriterade områden har dock överträffat tillgången på pengar. Det kan tolkas som att utbyggnaden och stöden är väl förankrade i länet, men att ytterligare medel behövs för att nå målen i den svenska bredbandsstrategin.

Hur den pågående utbyggnaden sker och under vilka förutsättningar, varierar mellan kommunerna. Utöver bristen på medel, är detta en av de största utmaningarna för att öka utbyggnaden av bredband. De olika modellerna för såväl utbyggnad som drift försvårar förutsättningarna för samsyn och gemensamma lösningar. En samsyn kring roller och ansvarsfördelning samt utbyggnad, drift och underhåll skulle underlätta samverkan mellan länets digitala aktörer. Genom samverkan kan tillförlitligheten till

bredbandsinfrastrukturen öka, vilket i sin tur är en förutsättning för ökad digitalisering.

Hållbar utveckling

Inom alla insatsområden ska hållbarhetsperspektiven beaktas. Hållbar utveckling innehåller ömsesidigt beroende dimensioner – den sociala och kulturella dimensionen, den ekologiska och den ekonomiska dimensionen.

Den sociala och kulturella dimensionen

Denna aspekt av hållbarhet handlar om människors möjligheter att engagera sig, kunna ta initiativ och vara delaktiga så att inflytande och makt fördelas rättvist, jämlikt och jämställt. Möjligheterna till social service, trygghet och delaktighet i samhället stärks med hjälp av fungerande digital infrastruktur och utvecklingen av digitala tjänster. Det kan till exempel handla om att kunna delta i en medborgardialog utan att behöva lämna sitt hem, ta del av offentlig information och information från vård och omsorg som handlar om den egna hälsan och det kan handla om att få ta del av kulturella arrangemang via webbsändningar med mera. I senare avsnitt i denna agenda finns mer information om hur denna dimension av hållbarhet beaktas.

Den ekologiska dimensionen

Ekosystemen ska skyddas och god livsmiljö tryggas både för denna och kommande generationer. Genom effektiv digital kommunikation kan information spridas och fler tjänster, service och möten ske digitalt. Dessutom innebär digitaliseringen fler möjligheter att sälja varor och tjänster på landsbygden utan att de som handlar behöver resa till tätorterna. Digitaliseringen kan därför innebära minskad klimatpåverkan genom färre resor.

Den ekonomiska dimensionen

Stabila och sunda ekonomiska förhållanden är en förutsättning för ett framtida hållbart välfärdssamhälle. Produktivitet och förmågan att utveckla och sälja både befintliga och nya varor och tjänster, är avgörande för ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv. Hållbar tillväxt innebär att varken miljön eller människors hälsa äventyras. Det är här den digitala agendan kommer in. Välfungerande och robust digital infrastruktur främjar ett breddat näringsliv. Digitaliseringens möjligheter innebär att många behov och efterfrågan kan tillgodoses med nyskapande digitala produkter och tjänster. Digitaliseringen innebär även att företag kan drivas var som helst i länet, vilket i sin tur främjar utvecklingen av glesbygden.

Samverkansaktörer

Förverkligandet av denna regionala digitala agenda förutsätter samverkan mellan många olika aktörer. De viktigaste aktörerna för att insatserna inom agendans fem insatsområden ska kunna genomföras med framgång:

- Länsstyrelsen
- Kommunerna
- Region Jönköpings län
- Statliga myndigheter
- Ideella organisationer
- Utbildningsleverantörer, folkhögskolor och bildningsförbund
- Nätägare exempelvis operatörer, byalag eller ekonomiska föreningar
- Utvecklare av digitala lösningar
- Företagsfrämjande organisationer

Listan kan kompletteras med fler aktörer inom såväl offentlig, privat som ideell sektor. I nedanstående beskrivning av insatsområden och insatser omnämns aktörer endast om de är specifika för en viss insats. Övriga insatser kräver samverkan mellan två eller fler aktörer som finns i listan ovan.

Fem strategiska insatsområden

I den regionala digitala agendan för Jönköpings län betonas fem strategiska insatsområden. Dessa har identifierats som de viktigaste områdena att arbeta med i Jönköpings län för att nå de övergripande målen. Kopplingarna mellan de fem insatsområdena illustreras i den här tabellen:

[Tabell över insatsområden]

Insatser

Inom varje enskilt insatsområde måste flera insatser göras för att nå önskade effekter. Många insatser berör olika insatsområden. Dessa beskrivs under det insatsområde där insatsen har sin starkaste koppling. Insatserna kan komma att justeras och kompletteras beroende på samhällets och aktörernas behov och utveckling.

Insatsområde: Digital infrastruktur

Det övergripande målet med den nationella digitala strategin är att Sverige ska ha bredband i världsklass. Hög användning av it och internet är bra för Sveriges tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Det bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Det hjälper också till att möta utmaningar i form av ökad globalisering, klimatförändringar och en åldrande

befolkning i glesbygd. En förutsättning för att möta dessa utmaningar och nå det övergripande målet, är tillgång till bredband med hög överföringshastighet i hela regionen.

Insatser

1. Regional bredbandsstrategi

Gemensam regional strategi för samverkansaktörerna leder till ökad samordning, bättre ansvarsfördelning samt effektivare utbyggnad.

Förväntat resultat

Regional bredbandstrategi bidrar till måluppfyllelse i den nationella bredbandsstrategin. Förutsättningar för utbyggnaden förväntas framgå mer detaljerat i den regionala bredbandsstrategin.

2. Regional bredbandssamordnare

Genom att tillsätta en regional bredbandssamordnare med uppgift att kartlägga behov, öka samverkan och initiera forum för samverkan mellan de olika aktörerna, stärks möjligheterna till uppföljning och en god helhetssyn över behov, utmaningar, insatser och måluppfyllelse.

Förväntat resultat

En regional samordnare medverkar till regional samsyn och resurseffektivitet genom att samordna kommunöverskridande samverkan.

3. Initiera satsning på robusta nät

Satsning på robusta nät bör genomföras och ska omfatta rekommendationer för hur en robust infrastruktur för bredband ska anläggas.

Förväntat resultat:

Välfungerande digital infrastruktur genom robusta nät.

4. Tydlig ansvarsfördelning för driftsäkerhet

Säkra en tydlig fördelning av ansvar för drift och underhåll av nya, planerade och befintliga nät och sprida information om ansvarsfördelningen.

Förväntat resultat

Förtydliga vilka krav och ansvar som åligger nätägare.

5. Tydlig information till invånarna om kommunens planerade bredbandsutbyggnad

Alla samverkansaktörer behöver arbeta för god planering och samordning av bredbandsutbyggnaden på kommunal och regional nivå i översiktsplaneringen.

Förväntat resultat

Alla kommuner i länet ska ha tydlig information om bredbandsutbyggnad.

6. Kartläggning av teknik i skolan

Tillgängligheten till teknik inom länets grundskolor varierar både mellan klasserna och mellan skolorna. Insatsen syftar till att kartlägga skolans behov av resurser för att eleverna tidigt ska få grundläggande digital kompetens.

Förväntat resultat

Kartlagda behov som tydligt redovisar vilka insatser som krävs för att öka tillgängligheten till it-verktyg

7. Tillgång till teknik och Internet på offentliga platser

Samverkansaktörer i regionen måste arbeta för att det finns digital teknik och internet på fler platser, till exempel bibliotek, vårdcentraler, sjukhus, kulturhus och särskilda boenden. De ska även arbeta att det finns digital teknik och internet i samverkan med kommersiell service, till exempel genom att införa samhällsservice i butiker på landet.

Förväntat resultat

Tillgänglighet till internet och samhällsservice för fler invånare.

Utmaningar

- Kompetensbrist inom säkerhet och risker samt sårbarhet med bredband.
- Kartläggning av olika målgruppers behov.
- Ökad tillgänglighet till informationsteknik (till exempel i särskilda boenden eller för personer som på grund av ålder eller funktionsnedsättning har svårt att lämna hemmet) ställer krav på kunskaper hos personalgrupper samt att man lyckats ge relevant kompetensutveckling som kan komma dessa personer till godo.

Insatsområde: Effektiv digital kommunikation

Möjligheten att samverka digitalt förenklar kontakten mellan myndigheter, länsinvånare och näringsliv. Syftet med att utveckla digitala kommunikationslösningar är ökad kvalitet och effektivitet i de tjänster som erbjuds till invånare och näringsliv samt att stärka regionens attraktionskraft. Tjänsterna ska kunna vara tillgängliga mobilt. Ökad tillgång till öppen data främjar entreprenörskap och innovation. Genom effektiv digital kommunikation kan vi använda våra resurser bättre.

Insatser

1. Införa regional långtidslagring av digital information

Genom samverkan kan gemensamma resurser användas kostnadseffektivt, och kommuner och Region Jönköpings län får ett effektivt verktyg för öppenhet, demokrati, rättssäkerhet, ökad effektivitet och utveckling.

Förväntat resultat

Den digitala informationen bevaras och lagras på ett säkert och kostnadseffektivt sätt enligt gällande lagstiftning. Invånare, näringsliv, akademi och offentlig förvaltning ska ha enkel tillgång till offentlig information i e-arkivet som tidigare inte varit tillgänglig på detta sätt. En gemensam organisation som stödjer hela regionen i e-arkivfrågor

2. Sammanhållen offentlig information

Invånare och näringsliv ska kunna hitta det de söker hos offentlig förvaltning, utan att på förhand behöva veta vilken som är den berörda myndigheten eller kommunen.

Förväntat resultat

Enklare dialog med offentlig förvaltning. Ökad tillgänglighet till digitala tjänster.

3. Gemensam standard för informationsutbyte

Utvecklingen ställer krav på integrationslösningar mellan verksamhetsystemen. För att kunna samverka genom tekniska lösningar krävs att aktörerna har gemensam standard för sin information och teknik. I första hand ska nationell standard användas.

Förväntat resultat

Gemensam standard möjliggör och används i gemensamma utvecklingsprojekt för att till exempel överbrygga huvudmannagränser samt tillgängliggöra information för invånaren.

4. Öka antalet relevanta e-tjänster

Med fullvärdiga e-tjänster kan tillgänglighet erbjudas dygnet runt. Enkla och smarta lösningar för behov inom näringsliv, vård och omsorg främjas. Rätt information på rätt plats i rätt tid.

Förväntat resultat

Fler relevanta e-tjänster för digital självservice.

5. Bred satsning på kunskapsspridning om e-legitimation

Kunskapsspridning behövs för att öka förståelsen för vad e-legitimation är och hur e-legitimation kan användas.

Förväntat resultat

Fler invånare och näringsliv använder e-legitimation.

6. Göra e-legitimation till standard i de tjänster som utvecklas

Att göra e-legitimation till standard förenklar säkra inloggning för invånarna vid kontakter med exempelvis statliga myndigheter och banker.

Förväntat resultat

Det blir enklare med samma säkra inloggningsmetod för de tjänster som kräver detta. Det skapar möjlighet till digital signering och därmed ett bättre

digitalt flöde. Det blir även lättare att genomföra utvecklingsinsatser när denna metod är standard inom länet.

7. Öppna bredbandsnät för tjänsteleverantörer

Samverkansaktörerna behöver tillsammans arbeta för att kommande bredbandsnät är öppna för alla tjänsteleverantörer. Öppenheten ger invånarna möjlighet att välja tjänsteleverantör och ökar konkurrensen på marknaden.

Förväntat resultat

Effektiv användning av digital infrastruktur.

Utmaningar

- Aktörer kan underskatta den egna arbetsinsatsen. Det kan leda till bristande samverkan, vilket i sin tur negativt påverkar uppfyllelsen av de förväntade resultaten.
- Eventuell brist på förändringsvilja.
- Hitta den naturliga ägaren till projekt och produkt.

Insatsområde: Samverkan mellan länets digitala aktörer

Målsättningen med insatsområdet är att stärka samverkan mellan digitala aktörer (offentliga organisationer, myndigheter och näringsliv) för att främja en gränsöverskridande utveckling av till exempel digitala tjänster, infrastruktur och gemensamma it-lösningar.

Insatser

1. Utveckla samverkan och skapa samverkansforum

Genom att kartlägga den samverkan som finns idag kring frågor som berör digital utveckling, är det möjligt med en nystart för samverkan i länet. Några grupper kan vinna på att slås samman, medan det kan finnas behov av att skapa nya forum för effektiv samverkan.

Förväntat resultat

Flera välfungerande samverkansforum anpassade för respektive områden och med mandat och handlingsutrymme att driva utveckling.

2. Underlätta för gemensamma upphandlingar

Ett rådgivande upphandlingsforumet får till uppgift att ta fram underlag för krav inom exempelvis it, infrastruktur, arkiv och informationssäkerhet för alla kommuner inom Jönköpings län. Kraven kan sammanställas och anpassas för att passa alla. En standard för fördelningsnyckel bör tas fram.

Förväntat resultat

Standardiserad, förenklad, förkortad och kvalitetssäkrad

upphandlingsprocess. Samlad kompetens för upphandling och kostnadseffektivitet.

3. Gemensamma åtgärder för kompetensutveckling

När vi utvecklar nya arbetssätt krävs nya kompetenser. Genom att kompetensutveckla personal tillsammans, kan vi minska kostnaderna samtidigt som vi når samma kompetens hos berörda medarbetare. Främjar också gränsöverskridande nätverkande, då representanter från olika aktörer sammanstrålar för kompetensutveckling.

Förväntat resultat

Gemensam kompetensutveckling skapar samsyn kring e-utveckling och arbetssätt och blir kostnads- och resurseffektiv.

4. Öka samarbetet mellan kontaktcentren i regionen

Kontaktcentren i länet utvecklas i samverkan. Kommunikationen ska kunna ske via tydliga kanaler. Detta möjliggör att kommunerna exempelvis kan hjälpa varandra vid sjukdom eller ledighet.

Förväntat resultat

Kommunikationen med invånare, föreningsliv och näringsliv sker på ett modernt och effektivt sätt. Gemensamma system för kontaktcenterärenden ger kostnadseffektiv förvaltning. Gemensamt metodstöd för införande och uppföljning.

Utmaningar

- De olika aktörerna går i olika takt och ser till sina egna behov.
- Förväntan på gemensamma lösningar leder till passivitet hos de enskilda aktörerna.
- Införandefrågor och förvaltningsfrågor i kombination med juridiska, administrativa och regleringsmässiga frågor.

Insatsområde: Delaktighet för alla

Många använder sällan eller aldrig digital teknik, de befinner sig i ett digitalt utanförskap. Det kan bero på ointresse, att tekniken upplevs krånglig eller att det kostar för mycket. Det är också många som, även om de har tillgång till dator och internet, inte har tillräckliga kunskaper för att kunna tillgodogöra sig utbudet. Den digitala agendan strävar efter att göra det så enkelt som möjligt för så många som möjligt. Det handlar såväl om fysisk tillgänglighet av teknik och internet i offentliga miljöer, som att se till att den digitala offentliga miljön är tillgänglig för personer med till exempel funktionsnedsättningar eller språkliga hinder. Hög tillgänglighet i de digitala lösningarna ökar dessutom möjligheten för länets offentliga aktörer att skapa och tillvarata invånardialog.

Insatser

1. Tillgång till öppen data

Digitala aktörer och invånare ska ha tillgång till öppen data för att enkelt kunna tillgodogöra sig information för olika syften. För att den uppdaterade öppna datan ska kunna användas, bör information om den spridas. Det främjar utveckling av exempelvis målgruppsanpassade tjänster.

Förväntat resultat

Antalet öppna och kvalitetssäkrade datakällor från offentliga organisationer ökar och kunskapen om den sprids. Fler tjänsteutvecklare bygger tjänster som bygger på öppen data.

2. Kompetenshöjning kring tillgänglighet

Med rätt kompetens kring tillgänglighet och användarvänlighet kan e-tjänster med god funktionalitet utvecklas eller upphandlas.

Förväntat resultat

De som utvecklar och upphandlar system och e-tjänster inom offentlig verksamhet har hög kompetens inom tillgänglighet och användbarhet.

3. Plan för kompetensutveckling av medarbetare inom offentlig verksamhet

Idag riskerar tillgången till teknik och möjligheten att lära sig och att använda digitala verktyg och kanaler bero på enskilda medarbetares kunskap och intresse. Därför behövs en långsiktig plan för fortbildning om it som verktyg.

Förväntat resultat

Höjd digital kompetens hos medarbetare inom offentlig verksamhet.

4. Vägledning och support i offentliga miljöer

Målet med insatsen är att öka möjligheterna till vägledning och support som gäller digital teknik och internet på grundläggande nivå i alla kommuner i länet.

Förväntat resultat

Minskat digitalt utanförskap. Ett mer demokratiskt samhälle när vägledning och support i offentliga miljöer ger fler invånare möjlighet till delaktighet på internet.

5. Kompetenshöjning klarspråk

Alla har rätt att förstå information från myndigheter. Målet med insatsen är att medarbetare inom offentlig sektor stärker sina kunskaper i att skriva begriplig text på offentliga webbplatser. Det kan ske genom webbaserad utbildning i klarspråk.

Förväntat resultat.

Invånarnas förståelse av information från offentlig verksamhet ökar.

6. Revision av tillgänglighet

För att den digitala kommunikationen ska innebära ökad delaktighet och tillgänglighet bör en tillgänglighetsrevision göras av företag eller intresseorganisationer.

Förväntat resultat

Tjänster och webbplatser för alla och med hög tillgänglighet som främjar hög användning.

8. Digitala forum

Syftet med insatsen är att skapa digitala forum som stärker invånardialogen i frågor där kommunerna eller regionen efterfrågar invånarnas synpunkter. Det kan exempelvis handla om att samla information i aktuella frågor eller inför beslut genom en e-panel webbenkät eller sms.

Förväntat resultat

Transparens i offentlig verksamhet och levande invånardialog som främjar delaktighet i det demokratiska samhället.

9. Webbsändning av arrangemang och offentliga möten.

Fler webbsändningar från offentliga arrangemang och möten med allmänintresse.

Förväntat resultat

Ökad tillgänglighet till kulturutbud och arrangemang. Större insyn i myndigheters verksamheter.

Utmaningar

- Flera insatser inom området delaktighet bygger på samverkan mellan exempelvis kommuner, studieförbund och frivilligorganisationer. Det ställer frågor kring vem som äger frågan, ansvarsfördelning och givetvis även kring finansiering. Insatser som syftar till att ge tillgänglighet till ny teknik, nätverk och vägledning i offentliga miljöer är komplexa frågor för alla kommuner. Utmaningen är flera gånger större för små kommuner. Utmaningen består bland annat av bygga ut nödvändig infrastruktur och att få fler kommunala förvaltningar och verksamheter att arbeta mot gemensamma mål. Tydliga uppdrag till respektive förvaltning eller verksamhet är oftast nödvändiga.
- För att möjliggöra likvärdiga satsningar i de olika kommunerna kan det även finnas behov av ett gemensamt stöd till kommunerna i utvecklandet av olika tjänster och insatser för ökad digital invånardialog. Det är osäkert om det kommer finnas en regional aktör som kan stötta ett digitalt utvecklingsarbete hos offentliga aktörer i länet.

Insatsområde: Tryggare vardag

Digital teknik erbjuder många möjligheter till ökad trygghet i vardagen. Det kan handla om ökad trygghet i det egna hemmet genom till exempel trygghetslarm, möten och vårdplanering på distans och information om den egna hälsan och läkemedel. Det kan också handla om möjlighet till digital kundanpassad övervakning av det egna hemmet. Den digitala tekniken innebär också potential för individanpassad information.

Insatser

1. Gemensam satsning informationssäkerhet

Alla offentliga verksamheter i regionen ska arbeta aktivt med systematiskt säkerhetsarbete för att säkerställa att rätt information är tillgänglig för rätt person på rätt plats vid rätt tid med rätt utrustning och på ett rättssäkert sätt.

Förväntat resultat

Informationen som lagras i våra system är skyddad, men ändå lättillgänglig för de som har rätt att ta del av den.

2. Prenumerationstjänst för individanpassad information

En tryggare vardag kan stärkas med prenumeration av digital information som individanpassas utifrån behov och önskemål. Det kan handla om att utifrån en personlig profil prenumerera på specifikt utvald information såsom övervakning av det egna hemmet, omfattande information om till exempel elproblem, vattenflöde och inbrott. Det kan också handla om individanpassad information om kollektivtrafiken, vägslag från exempelvis hemadressen till jobbet samt upplysningar om olyckor, vägbyggen och alternativa vägar. Dessutom skulle varje invånare kunna prenumerera på offentlig information till exempel inför beslut eller kommande utredningar inom något särskilt område.

Förväntat resultat

Ökad trygghet och service till individen.

3. Samlad, begriplig och kvalitetssäkrad information om hälsa, vård och omsorg

Ett arbete genomförs som leder till att information om hälsa, vård, tandvård och omsorg är samlad och lättillgänglig på ett sätt som innebär att invånare vet var information finns att tillgå utan att i förväg behöva veta vilken organisation som ansvarar för vården och omsorgen, exempelvis via 1177 Vårdguiden.

Förväntat resultat

Invånaren har tillgång till samlad, begriplig och kvalitetssäkrad information.

4. Invånarna ska ha tillgång till sin egen samlade journalinformation för all vård och omsorg

Tillgång till den egna journalen ger patient och brukare möjlighet att förbereda sig, fördjupa sig och därmed bli mer motiverade och ta större eget ansvar, bättre möjligheter att fatta bra beslut och i större utsträckning leva det liv man vill. Ett arbete måste genomföras för att tillgängliggöra all journalinformation för invånaren på en samlad plats så att denne inte behöver veta från vilken organisation journalinformationen kommer.

Förväntat resultat

Invånaren har ökad delaktighet i den egna vården och omsorgen.

5. Övergång från analoga till digitala trygghetslarm

Den analoga telefonin har börjat stängas och är helt borta inom några år. Det kan bli problem med de analoga trygghetslarmens funktion när analog och digital teknik i larmkedjan blandas. Larmsignaler riskerar att inte nå fram eller förvanskas. Övervakning av trygghetslarmens funktion förbättras och gör nya tjänster möjliga.

Förväntat resultat

Alla analoga trygghetslarm har ersatts med digitala. Säkerheten ökar genom trygghetskedjan är digital.

6. Trygghetsskapande tjänster och distansoberoende vård och omsorg

Med den digitala tekniken på plats i hemmet erbjuds en mängd nya möjligheter till olika sorters teknikstöd, som komplement till traditionell vård och omsorg. Genom att ta tillvara digitaliseringens möjligheter kan vi erbjuda distansoberoende vård och omsorg. Utveckling av nya trygghetsskapande tjänster innebär att äldre och personer med funktionsnedsättning får bättre möjligheter att bo kvar i sitt hem, kan få stöd till egenvård, bättre hälsa och stöd till fortsatt aktivt socialt liv.

Förväntat resultat

Invånaren har tillgång till fler trygghetsskapande tjänster och verksamheten kan jobba på ett bättre och effektivare sätt.

7. Utbildning av personal och brukare kring möjligheterna med ny teknik

Genom utbildning kring möjligheterna med ny teknik och nya digitala tjänster kan en diskussion hållas om hur verksamheten kan utvecklas och förbättras. Genom ökade kunskaper och delaktighet kan den nya tekniken anpassas efter brukarens behov, och förenkla vardagen för många invånare.

Förväntat resultat

God kompetens kring möjligheterna med ny teknik. Personal inom vård och omsorg stöttar brukare och patienter i användning av den nya tekniken.

Utmaningar

Några av de utmaningar som finns för genomförandet av insatserna i detta område är följande:

- De initiala kostnaderna för det nödvändiga teknikskiftet inom trygghetslarmen och nya trygghetsskapande tjänster är stora och nyttoeffekterna hämtas hem först på sikt.
- Teknikutvecklingen och möjligheten att köpa mobila trygghetslarm eller liknande trygghetstjänster på den privata marknaden gör att kommunens ansvar behöver klargöras.
- Individanpassad prenumerationstjänst kräver konkret och fortlöpande samarbete mellan en rad olika aktörer som ska uppdatera relevant information som i sin tur ska sammanställas utifrån individens behov och önskemål

Uppföljning och utvärdering

Den regionala digitala agendan ska vara ett levande dokument som kan uppdateras och löpande kompletteras. Länets invånare ska kunna se, följa och själva lämna synpunkter och förslag på det som planeras och genomförs. För att säkerställa att agendan förverkligas krävs årlig uppföljning och utvärdering. Utifrån resultatet kan olika åtgärder utformas efter behoven i Jönköpings län. Ansvar för uppföljning ligger hos Region Jönköpings län och sker i samverkan mellan de offentliga aktörerna i länet. Resultaten av dessa uppföljningar sprids till länets aktörer och görs tillgängliga via olika informationskanaler.

Tillsammans når vi målen!

Tillsammans har vi skapat en regional digital agenda. Tillsammans gör vi Jönköpings län till en region som präglas av högt it-användande som gynnar en hållbar regional utveckling och tillväxt.

Region Jönköpings län, Länsstyrelsen och kommunerna i Jönköpings län